

Bin Ladin'in bu kadar uzun süre nasıl saklanabildiği halen merak ediliyor.

El Kaide Lideri Bin Ladin Operasyonu ve Sonuçları

Al-Qaeda Leader Bin Laden Operation and its Consequences

E. Tümgeneral Armağan KULOĞLU
ORSAM Başkanışmanı

Abstract

The U.S. was subjected to terrorist attacks on September 11th, 2001. It was stated that this attack was carried out by the Al-Qaeda terrorist organization, whose headquarter was detected to be in Afghanistan. Upon this event, the U.S. invaded Afghanistan under the name of fight against terrorism within the scope of decision issued by the UN, and the U.S. put an end to the Taliban Administration. However, the leader of Al-Qaeda Osama Bin Laden, who is said to be the main target of the invasion, could not be caught for years. The Al-Qaeda leader was captured dead as a result of the operation, which was carried out by an elite group from the U.S. Navy Special Forces in the midnight of May 1st-2nd, 2011. And this study deals with the process through the capture of Osama Bin Laden, the realization of the operation, and the effect of Osama Bin Laden's death on the future of Al-Qaeda. According to the study, Osama Bin Laden's death could create a positive psychological effect in terms of the U.S.; while it could also lead to negative situations as a result of sympathy towards the strands of Islam in Afghanistan and Pakistan.

Bin Ladin'in öldürülmesinin ABD açısından, ABD halkı üzerinde olumlu psikolojik bir durum gerçekleştirdiği, toplumu tatmin ettiği, adaletin yerini bulduğu duygusunu yarattığı, Obama'nın prestij kazanmasını sağladığı söylenebilir.

Konunun Öncesi

11 Eylül 2001 ve Sonrası

ABD, 11 Eylül 2001'de terörist saldırılar sonucunda hem maddi, hem insan hayatı, hem manevi, hem de prestij olarak ağır bir kayba uğramıştır. Bu saldırının, merkezinin Afganistan'da olduğu belirlenen El-Kaide terör örgütü tarafından yapıldığı açıklanmıştır. Bu olay karşısında ABD, BM'den çıkan karar kapsamında, kendisinin önderliğini yaptığı koalisyon güçleri ile terörle mücadele adı altında Afganistan'ı işgal etmiştir. Afganistan'a hâkim olan Taliban, yönetimden uzaklaştırılmış, yerine Kabil'de bir Afgan Geçici Yönetimi kurulmuştur.

BM ve NATO'nun Sorumluluk Alması

BM Güvenlik Konseyi kararı ile 16 Ocak 2002 tarihinde Afgan Geçici Yönetimine Kabil'de emniyet ve istikrarın sağlanması konusunda destek sağlamak amacıyla 21 ülkenin katılımıyla bir Uluslararası Destek Gücü (ISAF) teşkil edilmiştir. Bu güç daha sonra Afganistan'a yapılan yardımların ve ülkenin yeniden yapılanmasındaki tüm faaliyetlerin sorumluluğunu üstlenmiştir. Terörle mücadele ise Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin (BMGK) "Sürekli Özgürlük Harekâtı" anlamına gelen "Operation Enduring Freedom" kapsamında yapılmaktadır. Afganistan'da kontrolün sağlanması, El-Kaide'nin de yaşam alanı olarak kabul edilen Taliban'ın etkisiz hale getirilmesini gerektirdiği düşüncesinden hareketle mücadele, esas itibarıyla Taliban'a karşı yürütülmektedir.

Afganistan'da daha sonra sorumluluk, BM kararları çerçevesinde NATO'ya devredilmiştir. Türkiye ISAF bünyesinde yer almakta olup, ISAF ko-

mutasını 2, Kabil Bölge Komutanlığını ise 3 defa deruhte etmiştir. Terörle ve dolayısı ile Taliban'la mücadeleyi yapan "Sürekli Özgürlük Harekâtı" kapsamında yer almamaktadır.

Afganistan'daki Harekâtın Geleceği ve Pakistan İlişkisi

NATO ve özellikle ABD açısından Taliban'ın etkisiz hale getirilmesi önem arz etmektedir. Bu maksatla devam eden harekâtın biran önce sonuçlanması ve güvenlik sorumluluğunun Afganistan Güvenlik güçlerine devredilerek Müttefik Kuvvetlerin Afganistan'dan çekilmesi, hem uluslararası, hem de ülkelerin iç siyasetleri açısından zaruret haline gelmiştir. Ancak bunun hem NATO'nun geleceği, hem de ABD'nin prestiji açısından, mutlaka elde edilecek bir başarıyla gerçekleştirilmesi gerektiği değerlendirilmiştir. Bu kapsamda El Kaide örgütünün etkisiz kılınması ve liderinin yakalanması da harekâtın hedefleri içinde yer almıştır.

Yeni Strateji

Bu durumu gerçekleştirebilmek için Obama tarafından 2009 yılı sonunda bir strateji geliştirilmiş ve bu strateji NATO tarafından da benimsenmiştir. Stratejiye göre; Afganistan'daki 70.000'i ABD Silahlı Kuvvetleri'ne ait olan toplam 110.000 kişilik kuvvet, 30.000 ABD'nin, 10.000 de müttefik ülkelerin takviyesi ile 150.000'e çıkarılacak, muharebeler şiddetlendirilerek Taliban'ın gücü zayıflatılacak, bu arada Afganistan Güvenlik Kuvvetleri sayı ve nitelik olarak güçlendirilerek Taliban ile mücadele edebilecek seviyeye getirilecek, süratle diğer düzenlemeler de yapılarak 2011 sonu 2012 başında Müttefik Kuvvetler Afganistan'dan çekilecektir.

Yeni Stratejinin Uygulanması

Strateji, asker miktarı açısından genelde uygulanmış, ancak emir komuta güçlükleri ve Taliban ile mücadele açısından düşünüldüğü şekilde gelişmemiştir. Bir noktada teori olarak gerçekçi gibi görünen, ancak tüm faktörler dikkate alınmadığı için planlandığı gibi uygulanması ve sonuç alınması oldukça zor olan bu projenin zaman içinde tadilata uğradığı görülmüştür. Tadilata göre çekilmenin 2014 yılını sarktığı anlaşılmıştır. Hatta bu stratejinin gerçekleri yansıtmadığını ifade eden ABD'li komutan, Obama tarafından değiştirilmiştir.

Afganistan ve Pakistan'ın Birbirinden Etkilenmesi

Afganistan'daki her gelişme doğrudan veya dolaylı olarak Pakistan'ı da etkilemekte, Pakistan'daki gelişmeler de aynı şekilde Afganistan'ı etkilemektedir. Bu nedenle bu iki ülkedeki gelişmeleri birlikte mütalaa etme zarureti bulunmaktadır. Bu nedenle, Afganistan'da gelişen, ABD ve Batıyı etkileyen El Kaide'nin liderinin Pakistan'da gizlenmesini doğal karşılamak gerekir.

Bin Ladin Operasyonu İçin Yapılan İstihbarat Faaliyetleri

Taliban'ın etkisiz hale getirilmesi önemli olmakla birlikte, Taliban ortamında hayatı bulan El-Kaide'nin etkisizleştirilmesinin ve 10 yıldır yakalanamayan onun lideri Usame Bin Ladin'in de ele geçirilmesinin, ABD'nin hem kendi halkı, hem de dünya kamuoyu nezdinde ki itibarı açısından ayrı bir önemi bulunmaktadır. Bu nedenle ABD, yıllardır Bin Ladin'in yakalanması için çaba sarf etmiştir.

Amerikan Merkezi Haberalma Teşkilatı CIA tarafından da yakından takip edilen Bin Ladin'in, Pakistan'ın Abodabad şehrinde olduğu tespit edilmiş ve CIA'nın bir grup istihbaratçıyı, Bin Ladin'in saklandığı yeri izleyebilmek için Abodabad'da bir eve yerleştirdiği belirtilmiştir. Hatta Bin Ladin'in 5 yıl önce buraya yerleştiğinin öğrenildiği de söylenmiştir. Bu şehrin Pakistan Silahlı Kuvvetlerinin önemli birliklerinin bulunduğu bir yer olduğu da ortaya çıkmıştır.

Basına bilgi veren yetkililer, Bin Ladin'in bulunduğu evin aylarca gözlediğini ve operasyonun, CIA'nın tarihinde en hassas insan vasıtasıyla yaptığı istihbarat toplama görevlerinden biri olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca 2010 Ağustos ayından itibaren Pakistanlı yerel haber alma kaynaklarının da kullanıldığını, Bin Ladin'in bulunduğu evde oturanların günlük faaliyetleri ve alışkanlıklarına ilişkin ayrıntılı bilgi toplandığını da belirtmişlerdir.

Uydu görüntülerinden, içeridekilerin konuşmalarını dinleme çabalarına kadar istihbarat faaliyeti sürdürüldüğünü de açıklamışlardır. Bin Ladin'in yerinin, kendisinin çok güvendiği bir kurye vasıtasıyla tespit edildiği, eve tek girişin güvenli iki kapıdan yapılabildiği, yerinin belli olmaması için evde telefon ve internet bağlantısının olmadığı, çöpün toplanmadığı, yakıldığı belirtilmiştir.

Operasyon Kararı ve İcrası

Operasyon Kararı

ABD yetkililerince yapılan değerlendirmeler sonucunda, Bin Ladin'in kesin olarak tespit edilen yerde bulunduğu ve operasyon için yeterli bilgilerin elde edildiğine kanaat getirilmesini müteakip ABD Bakanı Obama'nın, 29 Nisan 2011'de etrafı 5,5 metre yüksekliğinde tel örgülü duvarlarla çevrili ve terasında da yüksek duvarların görüldüğü eve operasyon düzenlenmesi ve Bin Ladin'i yakalanması talimatı verdiği belirlenmiştir. Ancak ABD ulusal güvenlik yetkilisi, özel time verilen görevin yakalama olmadığını, öldürme emri olduğunu söylemiştir. Hatta bunun bir öldürme operasyonu olduğu, Bin Ladin'i sağ ele geçirmek gibi bir amaçlarının olmadığını da açıklamıştır. Ancak Beyaz Saray sözcüsü, "sağ ele geçirilebilseydi, geçirilirdi" şeklinde bir ifade de bulunmuştur.

Operasyonun İcrası

Operasyon'un, ABD Deniz Kuvvetleri'ne bağlı seçkin "SEAL Team Six" tarafından 1-2 Mayıs 2011 gece yarısı düzenlendiği, operasyonda 4 adet helikopter kullanıldığı, 40 dakika kadar sürdüğü ve son derece gizli tutulduğu belirtilmiştir. Operasyon esnasında bir helikopterin kaza yaptığı tespit edilmiştir.

Bin Ladin'in Pakistan'da ölü ele geçirildiği ev.

Kaza yapan helikopterden elde edilen bilgilerden, operasyona katılan helikopterlerin, UH-60 Black Hawk Skorsky'nin, MH-60 versiyonundan modifiye edilmiş, radara yakalanmayan, sessiz hareket etme ve diğer bazı özelliklere sahip, yeni ve gizli tutulan bir model olduğu anlaşılmıştır. Yetkililer bu konuda bir açıklama yapmaktan kaçınmışlardır. Hatta kaza yapan helikopterin patlayıcılar ile tanınmaz hale getirilmesi için çaba sarf edildiği de tespit edilmiştir. Bu kazanın, yeni dizayn edilen helikopterlerle ilgili gizli bir programı açığa çıkarttığı da söylenmektedir.

Operasyon'un ABD Başkanı, Başkan Yardımcısı, Savunma Bakanı, Dışişleri Bakanı, Genelkurmay Başkanı, CIA Başkanı ve Operasyon'dan sorumlu General tarafından aynı yerden birlikte takip edildiği, hatta canlı olarak gözlemlendiği müşahede edilmiştir.

Pakistan'ın Operasyon Hakkındaki Bilgisi ve ABD ile Yaşanan Sorun

Pakistan hükümeti, Bin Ladin'e yönelik operasyonun doğrudan ABD tarafından düzenlendiğini ve ABD'nin Bin Ladin'i dünyanın neresinde olursa olsun öldürme taahhüdüne uygun olarak Pakistan topraklarında düzenlenen operasyonla öldürüldüğünü belirtmiştir. Obama da, Pakistan Cumhurbaşkanı'nı aradığını, Bin Ladin hakkındaki ipucuna ulaşılmasında Pakistan ile terörle mücadele işbirliğinin katkı sağladığını söylemiştir. Bir ABD'li yetkili de, ABD'nin Pakistan makamlarını operasyon konusunda uyarmadığını ifade etmiştir.

Operasyondan önce CIA tarafından yerel kaynaklardan elde edilen bilgilerden, Pakistan İstihbaratının da haberdar edilmediği sonucuna varıl-

Operasyon, terörle mücadele açısından olumlu ve ders verici bir durum yaratmıştır. Ancak terörist hareketlerin artmasını ve radikalleşmesini de beraberinde getirebilecek bir gelişme olarak ta değerlendirilmekte fayda görülmektedir.

maktadır. Pakistan Cumhurbaşkanı, Bin Ladin'in Pakistan'da Amerikan askerleri tarafından öldürüldüğünü açıklamasından sonra, ortaya çıkan krizi değerlendirmek üzere hükümet ve silahlı kuvvetler yetkilileri ile bir toplantı yapmıştır.

Bu durumda, operasyondan Pakistan makamlarının haberdar edilmediği, operasyonu müteakip haber verildiği, ancak Pakistan'ın bu konuda rencide edilmek istenmemesinden dolayı haberdar edilmiş gibi davranıldığı, Pakistan'ın da ortaya çıkan zafiyeti ve krizi yumuşatmak, yönetmek, olası halkın tepkilerini hafifletmek, uluslararası kamuoyunda itibarını korumak için çaba sarf ettiği anlaşılmaktadır.

Ortaya çıkan bu durumun uluslararası hukuk açısından uygun bir davranış biçimi olmadığı, Pakistan'ın egemenlik anlayışının bir noktada ihlal edildiği bir gerçektir. Ancak terörle mücadelede müşterek hareket eden ve müttefik durumdaki iki ülkenin bu durumu krize götürmeden yumuşatmak istediği gözlenmektedir. Operasyondan sonra Pakistan'ın çeşitli bölgelerinde operasyonu telin eden, Bin Ladin'in öldürülmesini protesto eden ve ABD aleyhinde gösteriler yapılmıştır.

Operasyondan Pakistan Makamlarının Haberdar Edilmemesinin Nedenleri

ABD'nin operasyonu, hazırlık safhasından itibaren gizli tutmasının, Pakistan makamları ve istihbarat servisi ile işbirliği yapmamasının nedenleri incelendiğinde aşağıdaki durumun bu gelişmelerde etkili olduğu kanaatine varılmaktadır.

Etnik Tabandan ve İdeolojiden Kaynaklanan Nedenler

Afganistan, eski Hindistan'dan ayrılırken İngilizler tarafından çizilen sınır ile Afganistan'ın esas etnik yapısını teşkil eden Peştunistan ve içinde yaşayan Peştun etnik nüfusu ikiye bölünmüştür. Bir kısmı Afganistan'da, bir kısmı da Hindistan'da kalmıştır. Bu nedenle, daha sonra Hindistan'dan ayrılarak bağımsızlığını kazanan Pakistan'ın kuzey batı ve batı bölgesinde nüfusunun %10'u kadar Peştun bulunmaktadır. Bu durumda, 25 Milyon nüfuslu Afganistan'da Peştun sayısı 12-13 milyon, 170 milyon nüfuslu Pakistan'da Peştun sayısı ise 17 milyon kadardır.

Afganistan'ın Sovyetlerle mücadelesinde din faktörü ön planda tutulmuş, mücadelede Mücahitler başrolü oynamıştır. Mücahitler bu dönemde Batı tarafından desteklenmiştir. Sovyetlerin Afganistan'ı terk etmesinden sonra Mücahitler, halka iyi davranmadığı ve kendi aralarında güç müdahalesine giriştikleri için Taliban, temiz toplum, adalet ve tam İslamiyet görüşü ile ortaya çıkmış, Afganistan'da hâkimiyet sağlamıştır. El-Kaide zaman içinde Taliban hareketinde zemin bulmuştur. Pakistan'daki unsurlar ve kökten dinciler tarafından desteklenmiştir. ABD ve Batıyı düşman olarak görmüştür.

Taliban genelde Peştun tabanına, El Kaide de genelde Taliban tabanına dayanmaktadır. Afganistan Pakistan sınırının her iki tarafında bulunan ve sınırın geçirgenliği nedeni ile müşterek taban oluşturmakta sıkıntı çekilmeyen bir yapı söz konusudur. Bu nedenlerle El Kaide'nin liderine düzenlenen operasyonun Taliban'ı ve Pakistan halkını rahatsız etmesi doğaldır.

Pakistan Ulusal İstihbarat Örgütü'nden Kaynaklanan Nedenler

1948 yılında, esas itibarıyla askeri istihbarat birimlerinin koordinasyonu amacıyla İran'ın SAVAK istihbarat teşkilatı örnek alınarak kurulmuştur. Personelinin eğitimi büyük oranda CIA tarafından gerçekleştirilmiştir. Keşmir'de direniş gösteren Müslüman gruplara destek vermiştir. Sovyetlerle olan mücadele için Afganistan'daki mücahitlerin eğitimini yaptırmış, Afganistan'a girişlerini kolaylaştırmıştır. Gerek Keşmir'deki, gerekse Afganistan'daki mücadelenin "Cihat" kapsamında yürütüldüğü dikkate alındığında, bu örgütün Radikal İslam ile yakınlık kurmak durumunda olduğu anlaşılmaktadır.

Pakistan'daki Eğitim Sisteminden Kaynaklanan Nedenler

Gerek resmi devlet politikaları, gerekse devlet eğitiminin yetersizliği, özellikle toplumun orta/alt katmanlarından ve Afgan mültecilerden rağbet gören medreselerin çoğalmasına ve etkilerini artırmasına sebep olmuştur. Medreselerde verilen katı doktrine ve yüksek derecedeki siyasi eğitim, köktenci eğilimlere, şiddete ve terörizme eğilimli kişiler yetişmesini de beraberinde getirmiştir. Medrese mezunlarının devlet mekanizmasında, özellikle kilit öneme sahip kurumlardaki etkisi, hem Pakistan devletinin niteliklerinde ve politika yönelimlerinde, hem de ülke içinde dinci görüşlere nüfuz sahası açmaktadır.

Köktenci Gruplar ve Yapılanmalardan Kaynaklanan Nedenler

Pakistan devlet kurumlarının köktenci gruplarla geliştirdiği ilişki biçimi, kurumların içinde bir İslamcı damar oluşturmuş. Devletin içeride ve dışarıda kökten dinci terör örgütleriyle mücadelesinde zafiyet yaratmıştır. Halen kökten dinci gruplar Pakistan'da, güvenlik ve istikrar sorunu yaratmaya devam etmektedir.

Haber Verilmemesinin Değerlendirmesi

Yukarıda açıklanan çeşitli nedenlerin, ABD tarafından operasyonun önceden Pakistan makamlarına haber verilmesinde ve istihbarat unsurları

ile işbirliği yapılmasında sakınca yaratabileceğinin değerlendirildiği anlaşılmaktadır. Değerlendirmenin de, bu teşkilatlar içinde bulunabilecek radikal dinci düşüncelere sahip bazı kişiler ile ABD ve Batı düşmanı olan bir takım kişilerin, büyük bir olasılıkla, dolaylı olarak Bin Ladin'e haber ulaştırabilecekleri şeklinde yapıldığı düşünülmektedir. Hatta ABD, Bin Ladin'in Pakistan'da bulunduğu ve nerede olduğunun bazı alt düzey Pakistan istihbarat elemanları tarafından bilindiğinden de şüphe etmektedir. Olası bu kişilerin kendilerine bildirilmesini de talep ettikleri öğrenilmiştir.

Bin Ladin Öldürülmesi, Denize Atılması ve Fotoğraflarının Yayınlanmaması

Bin Ladin'in Öldürülmesi

Operasyonda Bin Ladin'in öldürülmesi, çeşitli çevrelerce ortaya konan spekülasyonlara yol açmıştır. Özellikle çatışma olup olmadığı, Bin Ladin'in direnç gösterip göstermediği, sağ yakalanabilme olasılığı, sağ yakalanarak hukuki sürecin başlatılarak mahkeme edilmesi gerektiği gibi hususlar, BM'den AB' üyelerine, insan hakları izleme örgütünden çeşitli hukukçulara ve basın kuruluşlarına kadar sorgulanmıştır. Ancak ABD'li yetkililer de El Kaide liderinin üzerinde bomba bulundurma ihtimali nedeniyle böyle davranıldığını açıklamış, ABD Adalet Bakanı da operasyonun ve Bin Ladin'in operasyonda öldürülmesinin, tamamen yasal ve ulusal bir nefsi müdafaa olduğunu söylemiştir.

Denize Atılması ve Fotoğraflarının Yayınlanmaması

Bin Ladin'in cesedinin denize atılması da, ABD tarafından, dünya'nın en çok aranan teröristin cenazesini kabul etmek isteyen bir ülkenin bulunmasında zorluklar yaşanacağı şeklinde izah edilmeye çalışılmaktadır. Sonuçta operasyonu yapan ülke ABD olduğu ve ölen de dünyaya zarar veren bir terörist başı olduğu için spekülasyonların sonuçsuz kalacağı ve kısa zamanda unutulacağı düşünülmektedir.

Ancak ifade edilmeyen bir gerçeğin de, karada gömülmesi halinde mezara türbe gibi değer verenlerin çıkabileceği, manevi lider olarak varlığı-

El Kaide'nin Türkiye'de de terörist saldırılar düzenlediği de dikkate alınarak, Türkiye dahil hedef olabilecek tüm ülkelerin, kuruluşların, temsilciliklerin ve güvenlik güçlerinin ve halkın müteyakkız olması gerekmektedir.

nın devam edebileceği, şiddetin tırmanmasında ve ayrıca zaman zaman yeniden oluşmasında manevi rol oynayabileceği düşüncelerinin etkin olduğu da dikkate alınmalıdır.

Fotoğrafların da, ulusal güvenlik riski teşkil edebileceği, şiddeti teşvik edebileceği, propaganda aracı olarak kullanılabilmesi ve küresel boyutta istenmeyen etkilerin oluşmasının önlemesi için yayımlanmadığı açıklanmıştır.

Türkiye'nin de geçmişte benzer bir durumla karşı karşıya kaldığı hatırlandığında, geçen zaman içinde karşılaşılan durumlara bakıldığında, bu konudaki uygulamaların daha iyi değerlendirilebileceği düşünülmektedir.

Örgüt Liderliği, Örgütün Geleceği ve Terör Eylemleri

Liderlik ve Gelecek

Bin Ladin'in öldürülmesinden bir müddet sonra örgütün başına geçici olarak önde gelen isimlerden Mısır asıllı Seyful Adel'in getirildiği ileri sürülmüştür. Ayrıca örgüt içinde önemli görevlere de Mısır asıllı kişilerin getirildiği bilgisi alınmıştır. Örgütün ikinci adamı durumunda olan Zevahiri'nin aynı görevine devam edeceği söylenmiştir.

El Kaide Terör Örgütü'nün tek bir yerden hareket eden yapıda olmadığı, dünyanın çeşitli yerlerinde bulunan örgüt elemanlarının merkezden talimat almadan, genel prensipler dahilinde hareket edebildikleri anlaşılmaktadır. Bu nedenle liderlerinin öldürülmesinin, örgütün dağılmasına sebep olmayacağı, öldürülmesinin biraz moral bozukluğu yaratabileceği ve faaliyetlerinin devam edeceği düşünülmektedir.

Gösteri ve Terör Eylemleri

Ancak Bin Ladin'in öldürülmesinin, ona destek veren ve sempati duyanların gösteriler yapmasına, çeşitli şiddet olayları gerçekleştirmesine sebep olacağı da beklenmiştir. Nitekim Bin Ladin'in öldürülme haberinin duyulmasından hemen sonra Afganistan'da protesto gösterilerinin olduğu haberi gelmiştir. Pakistan'da da bazı protestolara rastlanmıştır.

Diğer taraftan intikam duyguları ile çeşitli yerlerde terör olaylarının olabileceği de öngörülmüştür. Örgütün yapısı gereği, büyük boyutta olamayan terör eylemlerinin merkezden planlanmadan bölgesel örgüt elemanlarınca her an için gerçekleştirilebileceği, büyük eylemlerin ise merkezden planlanacağı ve zaman alacağı değerlendirilmiştir.

Bu kapsamda Taliban'ın Pakistan kolu tarafından 13 Mayıs 2011'de, Pakistan Çaçadda'da polis akademisine intihar komandolarınca saldırı düzenlenmiş, 80 kişi ölmüş, 150 kadar kişi yaralanmıştır. Yine Taliban militanları tarafından 23 Mayıs 2011 gecesi, Pakistan Karaçi'de donanma Mehran Hava üssüne saldırı düzenlenmiş, militanlar 12 askeri öldürmüş, 15 askeri yaralamış, hangarlara girmiş, uçakları tahrip etmiştir. El Kaide'nin müttefiki Pakistan Taliban Hareketi sözcüsü Pakistan ve Afganistan'daki saldırıların devam edeceğini söylemiştir.

Nükleer Silahların Güvenliği Konusunda Olusabilecek Tehlike

Pakistan'ın diğer bir özelliği de, nükleer silaha sahip yegâne İslam ülkesi olmasıdır. Pakistan'daki

etnik yapı, ideolojik anlayış, istihbarat örgütünün durumu, eğitim şekli, radikal akımların etkisi ve devlet yapısının içindeki bazı olumsuzluklar, radikal bir atmosfer yaratma riskini de beraberinde getirmektedir. Bu nedenle nükleer silahların kontrolünde bazı sıkıntılar ortaya çıkabileceği düşüncesi yaygındır. Bu sıkıntının yanında, saldırı düzenlenen Mehran Hava Üssü'nün, nükleer silahların bulunduğu Masrur Hava Üssü'ne 24 Km. uzaklıkta olması, nükleer silahların güvenliği konusunda da endişe yaratmıştır.

Değerlendirme ve Sonuç

Sonuç itibariyle Bin Ladin'in öldürülmesinin ABD açısından, ABD halkı üzerinde olumlu psikolojik bir durum gerçekleştirdiği, toplumu tatmin ettiği, adaletin yerini bulduğu duygusunu yarattığı, Obama'nın prestij kazanmasını sağladığı söylenebilir. Pakistan ve Afganistan açısından istikrarın sağlanması yönünde olumlu bir gelişme olacağı beklentisi olmakla birlikte, bu ülkelerdeki İslami akımlara duyulan sempati nedeniyle olumsuz durumların ortaya çıkmasına sebep olduğu da bir gerçektir. Hatta intikam duyguları ile radikal akımların gerçekleştirdiği terör eylemlerinin, zaten olmayan huzuru ve sağlanmaya çalışılan istikrarı daha da zor duruma sokacağı beklenmektedir.

Terörle mücadele açısından olumlu ve ders verici bir durum yaratmıştır. Ancak terörist hareketlerin artmasını ve radikalleşmesini de beraberinde getirebilecek bir gelişme olarak ta değerlendirilmekte fayda görülmektedir.

El Kaide'nin Türkiye'de de terörist saldırılar düzenlediği de dikkate alınarak, Türkiye dahil hedef olabilecek tüm ülkelerin, kuruluşların, temsilciliklerin ve güvenlik güçlerinin ve halkın müteyakkız olması gerekmektedir. Saldırıların sadece El Kaide'den değil, bununla irtibatlı veya aynı paralelde hareket eden örgütler tarafından da gerçekleştirilebileceği dikkate alınmalıdır.

Türkiye'nin Afganistan ve Pakistan'da istikrarın sağlanması yönünde gösterdiği çabayı arttırmasında, bu nedenle önderliğini yaptığı Türkiye-Afganistan-Pakistan arasındaki üçlü liderler mekanizmasını daha etkin olarak çalışmaya yönlendirmesinde fayda görülmektedir. Ayrıca bu kapsamda Taliban'ın siyasi kanadı ile temas kurulması, ehlileştirilmesi, sisteme monte edilmesi yönündeki çalışmaların devam etmesinin, terörist saldırıları kontrol altına almaya yardımcı olacağı da düşünülmektedir.

Ancak bölge, Orta Asya, Orta Doğu, Uzak Doğu, Rusya ve Çin'i etkileyebilecek, Orta Asya enerji kaynaklarının Hint Okyanusuna açılımını kontrol edebilecek bir konumdadır. İngilizler bölgeden çekilirken Afganistan-Pakistan arasında gerçekleştirdikleri sınırla Peştunistan'ı ve Peştunları ikiye bölmüşlerdir. Bu uygulama ile İngilizlerin geride istikrarı bozabilecek bir sorun bırakmayı ve gerektiğinde bu hassasiyeti istismar ederek bölgeye müdahale etmek üzere geri gelmeyi düşündükleri değerlendirilmektedir. Bu nedenle bölgede bir kontrol sağlansa da, zaman içinde istikrarın yeniden bozulmasını sağlayacak potansiyel bir sorunun her zaman için mevcuttur.